

open your eyes

open your eyes **PRIROČNIK**

Kako prepoznati in se spopasti
z dezinformacijami na spletu?

Orodje za izobraževanje odraslih

KAZALO

MODUL 1 4

Splošno razumevanje medijske pismenosti v kontekstu EU 4

PRIPRAVITE SE 5

UVOD 5

VSEBINA 5

CILJI 5

METODE 5

RAZIŠČITE 6

UVOD IN NAVODILA ZA UČITELJE 6

SLOVAR 6

PISMENOST IN MEDIJSKA PISMENOST: KONCEPTUALIZACIJA IN STATISTIKA 7

PROFILI ODRASLIH UČENCEV Z NIZKO MEDIJSKO PISMENOSTJO 9

POMEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN DIGITALNE MEDIJSKE PISMENOSTI V EU 13

PREVERITE 17

NALOGE 19

VIRI 20

DODATNO GRADIVO 20

MODUL 2 21

Konceptualiziranje dezinformacij 21

PRIPRAVITE SE 22

UVOD 22

VSEBINA 22

CILJI 22

METODE 22

OPREMA 22

RAZIŠČITE 23

PRIPRAVA 23

PREDSTAVITE CILJ SEJE 23

KONCEPTUALIZIRANJE DEZINFORMACIJ: DEFINICIJE 24

KONCEPTUALIZIRANJE DEZINFORMACIJ: KATEGORIZACIJA	26
KONCEPTUALIZIRANJE DEZINFORMACIJ: KAKO DEZINFORMACIJE DELUJEJO?	30
PREVERITE	34
NALOGE	35
VIRI	36
DODATNO GRADIVO	36

MODUL 337

Kako se spopasti z dezinformacijami: orodja in metodologije..... 37

PRIPRAVITE SE38

UVOD..... 38

VSEBINA..... 38

CILJI 38

METODE 38

OPREMA 38

RAZIŠČITE.....39

TEORETIČNI POGLED: ANALIZA SPLETNIH INFORMACIJ 40

TEORETIČNI POGLED: ORODJA ZA PREVERJANJE INFORMACIJ NA FACEBOOK..... 42

TEORETIČNI POGLED: ORODJA ZA PREVERJANJE SLIK 46

PREVERITE **49** |

NALOGE **50** |

PRIMER: SUAVELOS, BELSKA SUPREMACISTIČNA MREŽA..... 54

VIRI.....58

DODATNO GRADIVO.....58

Project n.2018-1-BG01-KA204-047871 "Open Your Eyes: Fake News for Dummies"

Vsebina tega dokumenta predstavlja samo stališča avtorja in je izključno njegova odgovornost; ni mogoče šteti, da odraža stališča Evropske komisije ali katerega koli drugega organa Evropske unije. Evropska komisija in agencija ne prevzemata nobene odgovornosti za uporabo informacij.

UVOD

O PROJEKTU

[Open Your Eyes](#) je evropski projekt, katerega namen je izboljšati digitalno pismenost odraslih učencev, tako da jim zagotovi orodje za prepoznavanje in spopad z dezinformacijami na spletu. Projekt, izveden med leti 2018 in 2020, je prinesel dva glavna rezultata:

- zbirka podatkov o pobudah proti dezinformacijam, zbranih po Evropski uniji in širše;
- ta priročnik, katerega namen je učitelje usmeriti k ustanavljanju **"Check It Out" laboratorijev**: delavnic za odrasle, ki jih zanima več o dezinformacijah, kako prepoznati in kako omejiti njihovo širjenje, zlasti v spletu.

O PRIROČNIKU

Priročnik je razdeljen na **tri zaporedne module**, ki zajemajo naslednje teme:

- splošno razumevanje medijske pismenosti v okviru EU;
- konceptualizacija dezinformacij;
- kako se spopasti z dezinformacijami: orodja in metodologije.

Po seznaitvi s koncepti medijske pismenosti in dezinformacij bo vzgojitelj voden skozi vrsto vse bolj praktičnih dejavnosti, ki jim bodo omogočile orodja za analizo spletne vsebine in oceno njihovih zanesljivosti - in posredujejo tako pridobljenega znanja odraslim učencem.

O "CHECK IT OUT" LABS

Zadnji namen tega priročnika je omogočiti vzgojiteljem, da vzpostavijo **delavnice za odrasle učence** na temo dezinformacij. "Check It Out" laboratoriji se lahko izvajajo tako v učilnicah kot v spletnem učnem okolju; oba scenarija sta bila predvidena pri razvoju predlagane dejavnosti.

Predlagano trajanje "Check It Out" laboratorija je **4,5 do 6 ur** (tri seje po 1,5 do 2 uri, kar ustreza trem modulom). Vsaka seja mora vključevati:

- Predstavitev teoretične vsebine (**RAZIŠČITE**): 30 - 40 min;
- Praktične dejavnosti (**NALOGE**): 1 - 1,15 ure
- Krog ocenjevanja in vprašanj (**PREVERITE**): 5 - 10 min.

Prva seja naj vključuje kratko predstavitev projekta.